KOMISJA
EUROPEJSKA

Bruksela, dnia 29.3.2021 r.
COM(2021) 163 final

2021/0086 (NLE)

Wniosek

DECYZJA WYKONAWCZA RADY

zmieniająca decyzję wykonawczą (UE) 2020/1352 w sprawie udzielenia Republice Malty tymczasowego wsparcia na podstawie rozporządzenia (UE) 2020/672 w celu zmniejszenia zagrożeń związanych z bezrobociem w sytuacji nadzwyczajnej, jaka wystąpiła w związku z pandemią COVID-19

UZASADNIENIE

1. KONTEKST WNIOSKU

- **Przyczyny i cele wniosku**

Rozporządzenie Rady (UE) 2020/672 („rozporządzenie w sprawie SURE”) określa ramy prawne udzielania pomocy finansowej Unii państwom członkowskim, które w wyniku pandemii COVID-19 doświadczają poważnych zakłóceń gospodarczych lub są nimi istotnie zagrożone. Wsparcie w ramach SURE służy finansowaniu przede wszystkim mechanizmów zmniejszonego wymiaru czasu pracy lub podobnych środków służących ochronie pracowników i osób samozatrudnionych, a tym samym zmniejszeniu skali bezrobocia i utraty dochodów, a dodatkowo także finansowaniu niektórych środków ochrony zdrowia, w szczególności w miejscu pracy.

Dnia 25 września 2020 r. Rada przyznała Malcie pomoc finansową w celu uzupełnienia krajowych działań podejmowanych przez to państwo na rzecz łagodzenia wpływu pandemii COVID-19 oraz w reakcji na jej konsekwencje społeczno-gospodarcze dla pracowników i osób samozatrudnionych.

Dnia 10 marca 2021 r. Malta zwróciła się z nowym wnioskiem o pomoc finansową Unii na podstawie rozporządzenia w sprawie SURE.

Zgodnie z art. 6 ust. 2 rozporządzenia w sprawie SURE Komisja skonsultowała się z władzami maltańskimi w celu zweryfikowania nagłego i znacznego wzrostu faktycznych i planowanych wydatków związanych bezpośrednio z maltańskimi instrumentami rynku pracy i spowodowanych przez pandemię COVID-19. W szczególności zwiększone wydatki, w związku z którymi wnioskuje się o dodatkową pomoc finansową, dotyczą istniejącego środka, o którym mowa w decyzji wykonawczej Rady (UE) 2020/1352:

a) dodatku do wynagrodzenia w związku z COVID-19 obejmującego pracowników i osoby samozatrudnione, którego celem jest ograniczenie zakłóceń wywołanych przez pandemię. Od marca do czerwca 2020 r. osoby zatrudnione w pełnym wymiarze czasu pracy w sektorach najbardziej dotkniętych skutkami kryzysu, wymienionych w załączniku A, kwalifikowały się do otrzymywania dodatku do wynagrodzenia w wysokości 800 EUR miesięcznie (500 EUR miesięcznie w przypadku osób zatrudnionych w niepełnym wymiarze czasu pracy). W sektorach w mniejszym stopniu dotkniętych skutkami kryzysu, wymienionych w załączniku B, osoby zatrudnione w pełnym wymiarze czasu pracy kwalifikowały się do otrzymywania dodatku do wynagrodzenia w wysokości 160 EUR miesięcznie (100 EUR miesięcznie w przypadku osób zatrudnionych w niepełnym wymiarze czasu pracy). W lipcu 2020 r. dokonano zmiany wykazów sektorów, zawartych we wspomnianych dwóch załącznikach. Sektory, które wcześniej objęte były wsparciem w ramach mechanizmu, ale których nie uwzględniono w zaktualizowanym załączniku A lub B, otrzymały wsparcie w postaci dodatku do wynagrodzenia w wysokości 600 EUR miesięcznie dla osób zatrudnionych w pełnym wymiarze czasu pracy. Mechanizm przewidujący takie warunki przedłużono do końca 2020 r. Od stycznia 2021 r. wielkość dodatku do wynagrodzenia odzwierciedla spadek sprzedaży w okresie sześciu miesięcy od marca do października 2019 r. w stosunku do obrotów odnotowanych w okresie sześciu miesięcy od marca do października 2020 r. W przypadku braku dostępu do ewidencji VAT dodatek jest wypłacany na podstawie kryteriów obowiązujących w 2020 r. Mechanizm ten ma być stosowany

do końca 2021 r. W drugiej połowie 2021 r. w dalszym ciągu będzie obowiązywało wsparcie zgodnie z ustalonymi parametrami dotyczącymi działalności związanej z zakwaterowaniem i usługami gastronomicznymi. W przypadku innych kwalifikujących się działalności wsparcie zmaleje do 66 % w trzecim kwartale, a następnie do 33 % w ostatnim kwartale 2021 r. Mechanizm ten będzie dostępny wyłącznie dla przedsiębiorstw, które kwalifikowały się do korzystania ze wsparcia już w okresie obowiązywania pierwotnego mechanizmu. Jak przewidują nowe zasady, mechanizm będzie również obejmował zastępowanie pracowników (tj. zastępowanie osób, które dobrowolnie złożyły wypowiedzenie umowy o pracę po czerwcu 2020 r.), pod warunkiem że nie przekroczono pierwotnej liczby pracowników według stanu na koniec maja 2020 r. Wniosek złożony przez władze Malty dotyczył jedynie części wydatków publicznych związanej z pracownikami, których zatrudnienie utrzymano, a wykluczał część dotyczącą nowo zatrudnionych pracowników.

Malta przekazała Komisji stosowne informacje.

Uwzględniając dostępne dowody, Komisja zwraca się do Rady z wnioskiem o przyjęcie decyzji wykonawczej o udzieleniu Malcie pomocy finansowej na podstawie rozporządzenia w sprawie SURE w celu wsparcia powyższego środka.

- **Spójność z przepisami obowiązującymi w tej dziedzinie polityki**

Niniejszy wniosek jest w pełni zgodny z rozporządzeniem Rady (UE) 2020/672, na podstawie którego jest przedkładany.

Niniejszy wniosek stanowi uzupełnienie innego instrumentu prawnego Unii przewidującego udzielenie wsparcia państwom członkowskim w sytuacjach nadzwyczajnych, a mianowicie rozporządzenia Rady (WE) nr 2012/2002 z dnia 11 listopada 2002 r. ustanawiającego Fundusz Solidarności Unii Europejskiej („rozporządzenie (WE) nr 2012/2002”). W dniu 30 marca przyjęto rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2020/461, które zmienia powyższy instrument w celu rozszerzenia jego zakresu w sposób, który uwzględnia poważne sytuacje kryzysowe dotyczące zdrowia publicznego, oraz określa konkretne działania kwalifikujące się do finansowania.

- **Spójność z innymi politykami Unii**

Wniosek jest jednym z licznych środków opracowanych w odpowiedzi na obecną pandemię COVID-19, takich jak inicjatywa inwestycyjna w odpowiedzi na koronawirusa, i stanowi uzupełnienie innych instrumentów wspierających zatrudnienie, takich jak Europejski Fundusz Społeczny i Europejski Fundusz na rzecz Inwestycji Strategicznych (EFIS) / InvestEU. Wykorzystując operacje zaciągania i udzielania pożyczek jako wsparcie państw członkowskich w konkretnym przypadku pandemii COVID-19, wniosek ten jest wykorzystywany przez państwa członkowskie na drugiej linii obrony, na potrzeby finansowania mechanizmów zmniejszonego wymiaru czasu pracy oraz podobnych rozwiązań, co może pomóc w ochronie miejsc pracy, a tym samym pracowników i osób samozatrudnionych, przed ryzykiem bezrobocia.

2. PODSTAWA PRAWNA, POMOCNICZOŚĆ I PROPORCJONALNOŚĆ

- **Podstawa prawna**

Podstawą prawną niniejszego instrumentu jest rozporządzenie Rady (UE) 2020/672.

- **Pomocniczość (w przypadku kompetencji niewyłącznych)**

Niniejszy wniosek jest odpowiedzią na wniosek państwa członkowskiego i stanowi wyraz europejskiej solidarności poprzez udzielenie pomocy finansowej Unii w formie tymczasowych pożyczek na rzecz państwa członkowskiego dotkniętego pandemią COVID-19. Taka pomoc finansowa pozwala sprostać – na drugiej linii obrony – zwiększonym wydatkom publicznym rządu, w sposób tymczasowy i w odniesieniu do mechanizmów zmniejszonego wymiaru czasu pracy oraz podobnych rozwiązań. Pomoże ona państwom członkowskim w ochronie miejsc pracy, a tym samym w ograniczeniu narażenia pracowników i osób samozatrudnionych na ryzyko bezrobocia i utraty dochodów.

Wsparcie takie pomoże ludności dotkniętej skutkami kryzysu oraz przyczyni się do ograniczenia bezpośrednich skutków społecznych i gospodarczych spowodowanych obecnym kryzysem związanym z COVID-19.

- **Proporcjonalność**

Wniosek jest zgodny z zasadą proporcjonalności. Nie wykracza on poza to, co jest konieczne, by osiągnąć cele instrumentu.

3. WYNIKI OCEN EX POST, KONSULTACJI Z ZAINTERESOWANYMI STRONAMI I OCEN SKUTKÓW

- **Konsultacje z zainteresowanymi stronami**

Ze względu na pilną potrzebę przygotowania wniosku w celu jego szybkiego przyjęcia przez Radę nie można było przeprowadzić konsultacji z zainteresowanymi stronami.

- **Ocena skutków**

Z uwagi na pilny charakter wniosku nie przeprowadzono oceny skutków.

4. WPŁYW NA BUDŻET

Komisja powinna mieć możliwość zaciągania pożyczek na rynkach finansowych w celu udzielenia pożyczek państwom członkowskim wnioskującym o pomoc finansową w ramach instrumentu SURE.

Oprócz gwarancji udzielanych przez państwa członkowskie przewidziano także inne zabezpieczenia na potrzeby zapewnienia stabilności finansowej systemu:

- rygorystyczne i zachowawcze podejście do zarządzania finansowego;
- stworzenie portfela pożyczek, co ogranicza w przypadku poszczególnych państw członkowskich ryzyko koncentracji, roczną ekspozycję i nadmierną ekspozycję, zapewniając jednocześnie przyznanie wystarczających zasobów państwom najbardziej potrzebującym; oraz
- możliwość rolowania długu.

2021/0086 (NLE)

Wniosek

DECYZJA WYKONAWCZA RADY

zmieniająca decyzję wykonawczą (UE) 2020/1352 w sprawie udzielenia Republice Malty tymczasowego wsparcia na podstawie rozporządzenia (UE) 2020/672 w celu zmniejszenia zagrożeń związanych z bezrobociem w sytuacji nadzwyczajnej, jaka wystąpiła w związku z pandemią COVID-19

RADA UNII EUROPEJSKIEJ,

uwzględniając Traktat o funkcjonowaniu Unii Europejskiej,

uwzględniając rozporządzenie Rady (UE) 2020/672 z dnia 19 maja 2020 r. w sprawie ustanowienia europejskiego instrumentu tymczasowego wsparcia w celu zmniejszenia zagrożeń związanych z bezrobociem w sytuacji nadzwyczajnej (SURE), jaka wystąpiła w związku z pandemią COVID-19[1], w szczególności jego art. 6 ust. 1,

uwzględniając wniosek Komisji Europejskiej,

a także mając na uwadze, co następuje:

(1) Dnia 25 września 2020 r. Rada przyznała Malcie na jej wniosek z dnia 7 sierpnia 2020 r. pomoc finansową w postaci pożyczki o wartości nieprzekraczającej 243 632 000 EUR, o maksymalnym średnim terminie zapadalności wynoszącym 15 lat w celu uzupełnienia krajowych działań podejmowanych przez to państwo na rzecz łagodzenia wpływu pandemii COVID-19 i w reakcji na jej skutki społeczno-gospodarcze dla pracowników i osób samozatrudnionych.

(2) Pożyczka miała zostać przeznaczona na sfinansowanie mechanizmów zmniejszonego wymiaru czasu pracy, podobnych środków oraz środków ochrony zdrowia, przyjętych przez Maltę, o których mowa w decyzji wykonawczej Rady (UE) 2020/1352[2].

(3) Pandemia COVID-19 w dalszym ciągu wyłącza znaczną część ludności Malty z aktywności zawodowej. Doprowadziło to do nagłego i poważnego wzrostu wydatków publicznych na Malcie w odniesieniu do środka, o którym mowa w art. 3) lit. a) decyzji wykonawczej (UE) 2020/1352.

(4) Pandemia COVID-19 oraz nadzwyczajne środki wdrożone przez Maltę w latach 2020 i 2021, aby zapobiec jej rozprzestrzenianiu się oraz złagodzić jej skutki społeczno-gospodarcze i zdrowotne, miały i nadal mają ogromny wpływ na finanse publiczne. Zgodnie z prognozą Komisji z jesieni 2020 r. zakładano, że na koniec 2020 r. deficyt oraz dług sektora instytucji rządowych i samorządowych na Malcie wyniesie odpowiednio 9,4 % i 55,2 % produktu krajowego brutto (PKB). Prognozuje się, że w 2021 r. deficyt sektora instytucji rządowych i samorządowych na Malcie zmniejszy

[1] Dz.U. L 159 z 20.5.2020, s. 1.

[2] Decyzja wykonawcza Rady (UE) 2020/1352 z dnia 25 września 2020 r. w sprawie udzielenia Republice Malty tymczasowego wsparcia na podstawie rozporządzenia (UE) 2020/672 w celu zmniejszenia zagrożeń związanych z bezrobociem w sytuacji nadzwyczajnej, jaka wystąpiła w związku z pandemią COVID-19, Dz.U. L 314 z 29.9.2020, s. 42.

się do 6,3 % PKB, zaś dług wzrośnie do 60,0 % PKB. Jak wynika ze śródokresowej prognozy Komisji z zimy 2021 r., PKB Malty ma wzrosnąć o 4,5 % w 2021 r.

(5) W dniu 10 marca 2021 r. Malta zwróciła się do Unii o dodatkową pomoc finansową w kwocie 177 185 000 EUR przeznaczoną na dalsze uzupełnienie krajowych działań podejmowanych przez to państwo w latach 2020 i 2021 na rzecz łagodzenia wpływu pandemii COVID-19 oraz w reakcji na jej konsekwencje społeczno-gospodarcze dla pracowników i osób samozatrudnionych. W szczególności dotyczy to środka określonego w motywie 6.

(6) Na mocy „Malta Enterprise Act (Cap. 463 of the Laws of Malta)"/„L-Att dwar il-Korporazzjoni għall-Intrapriża ta' Malta (Kap. 463 tal-Liġijiet ta' Malta)" oraz „Government Notice No. 389 of 13 April 2020"/„Notifikazzjoni tal-Gvern Nru 389 tat-13 ta' April 2020", o którym mowa w art. 3 lit. a) decyzji wykonawczej (UE) 2020/1352, wprowadzono dodatek do wynagrodzenia w związku z COVID-19 obejmujący pracowników i osoby samozatrudnione, którego celem jest ograniczenie zakłóceń wywołanych przez pandemię. Od marca do czerwca 2020 r. pracownicy zatrudnieni w sektorach najbardziej dotkniętych skutkami kryzysu, wymienionych w załączniku A, o których mowa w obwieszczeniu rządowym, kwalifikowali się do otrzymywania dodatku do wynagrodzenia w wysokości 800 EUR miesięcznie w przypadku zatrudnienia w pełnym wymiarze czasu pracy. Osoby zatrudnione w pełnym wymiarze czasu pracy w sektorach w mniejszym stopniu dotkniętych przez kryzys, wymienionych w załączniku B, o których mowa w obwieszczeniu rządowym, mogły otrzymywać 160 EUR miesięcznie. Wsparcia − w mniejszej kwocie − udzielano także pracownikom zatrudnionym w niepełnym wymiarze czasu pracy. W lipcu 2020 r. dokonano zmiany wykazów sektorów, zawartych we wspomnianych dwóch załącznikach. Sektory, które wcześniej objęte były wsparciem w ramach mechanizmu, ale których nie uwzględniono w zaktualizowanym załączniku A lub B, otrzymały wsparcie w postaci dodatku do wynagrodzenia w wysokości 600 EUR miesięcznie dla osób zatrudnionych w pełnym wymiarze czasu pracy. Mechanizm przewidujący takie warunki przedłużono do końca 2020 r. Od stycznia 2021 r. wielkość dodatku do wynagrodzenia odzwierciedla spadek sprzedaży w okresie sześciu miesięcy od marca do października 2019 r. w stosunku do obrotów odnotowanych w okresie sześciu miesięcy od marca do października 2020 r. W przypadku braku dostępu do ewidencji VAT dodatek jest wypłacany na podstawie kryteriów obowiązujących w 2020 r. Mechanizm ten ma być stosowany do końca 2021 r. W drugiej połowie 2021 r. w dalszym ciągu będzie obowiązywało wsparcie zgodnie z ustalonymi parametrami dotyczącymi działalności związanej z zakwaterowaniem i usługami gastronomicznymi. W przypadku innych kwalifikujących się działalności wsparcie zmaleje do 66 % w trzecim kwartale, a następnie do 33 % w ostatnim kwartale 2021 r. Mechanizm będzie dostępny wyłącznie dla przedsiębiorstw, które kwalifikowały się do otrzymywania wsparcia już w okresie obowiązywania pierwotnego mechanizmu. Obecnie jest on stosowany w praktyce przez „Malta Enterprise" i zostanie doprecyzowany w kolejnym obwieszczeniu rządowym. Jak przewidują nowe zasady, mechanizm będzie również obejmował zastępowanie pracowników (tj. zastępowanie osób, które dobrowolnie złożyły wypowiedzenie umowy o pracę po czerwcu 2020 r.), pod warunkiem że nie przekroczono pierwotnej liczby pracowników według stanu na koniec maja 2020 r. Wniosek złożony przez władze Malty dotyczył jedynie części wydatków publicznych związanej z pracownikami, których zatrudnienie utrzymano, a wykluczał część dotyczącą nowo zatrudnionych pracowników.

(7) Malta spełnia warunki dotyczące zwrócenia się z wnioskiem o pomoc finansową, które określono w art. 3 rozporządzenia (UE) 2020/672. Malta przedstawiła Komisji odpowiednie dowody potwierdzające, że faktyczne i planowane wydatki publiczne wzrosły o 427 961 805 EUR od dnia 1 lutego 2020 r. w związku ze środkami krajowymi przyjętymi w celu złagodzenia skutków społeczno-gospodarczych pandemii COVID-19. Stanowi to nagły i znaczny wzrost, ponieważ odnosi się on bezpośrednio do przedłużenia istniejącego krajowego środka dotyczącego miejsc pracy, podobnego do zatrudnienia w zmniejszonym wymiarze czasu pracy, który obejmuje znaczną część przedsiębiorstw i ludności aktywnej zawodowo na Malcie. Malta sfinansowała 7 144 805 EUR zwiększonej kwoty wydatków publicznych ze środków własnych.

(8) Komisja skonsultowała się z Maltą oraz zweryfikowała nagły i znaczny wzrost faktycznych i planowanych wydatków publicznych związanych bezpośrednio ze środkiem podobnym do zatrudnienia w zmniejszonym wymiarze czasu pracy, o którym mowa we wniosku z dnia 10 marca 2021 r., zgodnie z art. 6 rozporządzenia (UE) 2020/672.

(9) Należy zatem udzielić pomocy finansowej, aby pomóc Malcie w przezwyciężeniu skutków społeczno-gospodarczych poważnych zakłóceń gospodarczych spowodowanych przez pandemię COVID-19. Komisja powinna podejmować decyzje dotyczące terminów zapadalności, wysokości i uruchamiania transz i podtransz w ścisłej współpracy z organami krajowymi.

(10) Malta i Komisja powinny uwzględnić niniejszą decyzję w umowie pożyczki, o której mowa w art. 8) ust. 2 rozporządzenia (UE) 2020/672

(11) Niniejsza decyzja powinna pozostawać bez uszczerbku dla wyniku procedur dotyczących zakłóceń funkcjonowania rynku wewnętrznego, które mogą zostać podjęte, w szczególności zgodnie z art. 107 i 108 TFUE. Niniejsza decyzja nie uchyla obowiązku powiadomienia Komisji przez państwo członkowskie, na podstawie art. 108 TFUE, o przypadkach potencjalnej pomocy państwa.

(12) Malta powinna regularnie przedstawiać Komisji informacje dotyczące realizacji planowanych wydatków publicznych, aby umożliwić Komisji ocenę stopnia realizacji tych wydatków przez Maltę.

(13) Decyzję o udzieleniu pomocy finansowej podjęto, uwzględniając istniejące i przewidywane potrzeby Malty, a także już przedłożone lub planowane wnioski pozostałych państw członkowskich o pomoc finansową na podstawie rozporządzenia (UE) 2020/672, z uwzględnieniem zasad równego traktowania, solidarności, proporcjonalności i przejrzystości,

PRZYJMUJE NINIEJSZĄ DECYZJĘ:

Artykuł 1

W decyzji wykonawczej (UE) 2020/1352 wprowadza się następujące zmiany:

1) w art. 2 wprowadza się następujące zmiany:

a) ust. 1 otrzymuje brzmienie:

„1. Unia udziela Malcie pożyczki do maksymalnej wysokości 420 817 000 EUR. Maksymalny średni termin zapadalności pożyczki wynosi 15 lat.”;

b) ust. 4 otrzymuje brzmienie:

„4. Warunkiem uruchomienia pierwszej transzy jest rozpoczęcie obowiązywania umowy pożyczki, o której mowa w art. 8 ust. 2 rozporządzenia (UE) 2020/672. Wszelkie kolejne transze uruchamiane są na warunkach określonych w takiej umowie pożyczki lub, w stosownych przypadkach, warunkiem ich uruchomienia jest wejście w życie addendum do takiej umowy pożyczki lub zmienionej umowy pożyczki zawartej między Maltą a Komisją.”;

2) art. 3 otrzymuje brzmienie:

„Artykuł 3

Malta może finansować następujące środki:

a) przedłużony i zmieniony w latach 2020 i 2021 dodatek do wynagrodzenia w związku z COVID-19 przewidziany w „Malta Enterprise Act (Cap. 463 of the Laws of Malta)”/„L-Att dwar il-Korporazzjoni għall-Intrapriża ta’ Malta (Kap. 463 tal-Liġijiet ta’ Malta)” oraz w „Government Notice No. 389 of 13 April 2020”/„Notifikazzjoni tal-Gvern Nru 389 tat-13 ta’ April 2020”;

b) rentę inwalidzką w związku z COVID-19 przewidzianą w „Government Notice No. 331 of 25 March 2020”/„Notifikazzjoni tal-Gvern Nru 331 tal-25 ta’ Marzu 2020”;

c) świadczenie rodzicielskie w związku z COVID-19 przewidziane w „Government Notice No. 330 of 25 March 2020”/„Notifikazzjoni tal-Gvern Nru 330 tal-25 ta’ Marzu 2020”;

d) świadczenie medyczne w związku z COVID-19 przewidziane w „Government Notice No. 353 of 30 March 2020”/„Notifikazzjoni tal-Gvern Nru 353 tat-30 ta’ Marzu 2020”;

3) art. 4 otrzymuje brzmienie:

„Artykuł 4

1. Malta przekazuje Komisji do dnia 30 marca 2021 r., a następnie co sześć miesięcy, informacje dotyczące realizacji planowanych wydatków publicznych do czasu całkowitego zrealizowania tych wydatków.

2. Jeżeli środki, o których mowa w art. 3), opierają się na planowanych wydatkach publicznych i podlegają decyzji wykonawczej zmieniającej decyzję wykonawczą (UE) 2020/1352, Malta informuje Komisję w terminie sześciu miesięcy od daty przyjęcia takiej decyzji, a następnie co sześć miesięcy o realizacji planowanych wydatków publicznych do całkowitego zrealizowania takich planowanych wydatków publicznych.” .

Artykuł 2

Niniejsza decyzja skierowana jest do Republiki Malty.

Sporządzono w Brukseli dnia […] r.

W imieniu Rady
Przewodniczący